

σουργούνι

Δευτέρα, 4 Μαρτίου 2013

6:55 μμ

Σημασία

ή σιουγκιούνι

Εκτόπιση, εξορία, εξοστρακισμός, αποπομπή, αλλά και διαπομπευση, διασυρμός, ρεζίλημα.

Ετυμολογία

Από το τουρκικό **sürgün**²⁸¹, άλλες φορές υπο την εννοια της εξορίας βλ .1

Και άλλες με την με την εννοια διαπομπευση, διασυρμός, ρεζίλημα.

Με επιδραση απο τα ομορριζα σουρουκλεμές (συνοδός), σουρτουκευω (πλανωμαι < σουρτούκης < sürtük=περιπλανώμενος, αλήτης)

Βλ. **σεργιάνι** στο [συγυρίσμα](#)

Αναφορές

1

Ο Ιμίν πασάς αφορμή γύρευε· και στέλνει διαταγή να κάμουν **σουργούνι** πέντε αρχόντους των Γιαννίνων, τον κυρ Δημητράκη Αθανασίου, τον κυρ Νικολάκη Τζίνη και τον κυρ Σπύρο Γγκούμα στα Μπιτώλια, το κυρ Δημήτρη Δρόσο και τον κυρ Γιαννάκη Νάγιου στο Πρεμέτι, και πρόσταξε να ξετάζουν τες δύο τσιούπρες του κυρ Γοργόλη στο Δεφδερδάραγά του που έστελνε εξεπιτούτου στα Γιάννινα.

Και

Φώναξαν τότες στο σπίτι του κυρ Αλέξη τες τσιούπρες και τες ξέταξε ο Δεφδερδάραγας του Ιμίν πασά αν ήθελαν αλήθεια να γίνουν Τούρκισσες ή όχι. Κ' επειδή με τόσα ταξίματα και με τόσους φοβερισμούς ούτε λόγο μπόρεσε να τες βγάλη από το στόμα για να τουρκέψουν τες έκαμε **σουργούνι** μαζί με τον πατέρα τους στην Άρτα. 1833, Φλεβάρης μήνας . Γυρνώντας ο Ιμίν πασάς από τα Μπιτώλια έστησε τα τσιγγέλια.

Κώστας Κρυστάλης - Έργα Ποιήματα - Πεζά Τόμος Δεύτερος

2

[Στο Ξηρόβαλτο Πωγωνίου](#)

σουργούνι : έκφραση ντροπής', π.χ. έγινε σουργούνι στο χωριό

3

Σουργούνι, (επίρρημα) = Ρεζίλι. Ούι αυτή η τσούπρα, μέκανε σουργούν στο χωριό.

[Κ.Π. ΚΟΥΠΑΚΙΑ -ΛΕΞΙΚΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΣΕΛΛΩΝ - ΕΚΔ. ΣΑΛΟΙ ΣΕΛΛΟΙ](#)

4

Οί ούτω βιαίως εξοικιζόμενοι εκαλοϋντο υπό μεν των Βυζαντινών χρονογράφων πάροικοι ή άποικοι ή μέτοικοι, δημωδώς δε με τήν Τουρκικήν λέξιν **σουργούνηδες**, του εξοικισμού δηλουμένου δια των ρημάτων μετανίστασθαι, μεθίστασθαι, μεταφυτεύεσθαι καί τας άποικίας ποιείσθαι.

Βιβλιογραφία

281

Κ.ΚΟΥΚΚΙΔΗΣ : ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ:ΕΤΑΙΡ.ΘΡΑΚ.ΜΕΛΕΤΩΝ : 1960

161

ΦΑΙΔΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΕΣ : ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ : ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ-1952

17/9/2013